

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 04 stycznia 2023 r.

Poz. 220

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

z dnia 29 grudnia 2022 r.

w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nadmorski Bór Storczykowy”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916, 1726 i 2375) zarządza się, co następuje.

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Nadmorski Bór Storczykowy”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu leśnego z licznymi stanowiskami roślin i siedlisk chronionych, ukształtowanego w warunkach naturalnego krajobrazu mierzei wydymowej.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1 są:

1) ochrona walorów rezerwatu:

- a) ekosystemów leśnych w różnych stadiach dynamicznych (lasów i borów na wydmach, stadiów przejściowych i degeneracyjnych),
- b) niewielkich ekosystemów śródleśnych muraw położonych na wierzchowinach i odsłoniętych skłonach wydm,
- c) cennych gatunków flory, m.in. populacji rzadkich i chronionych gatunków flory naczyniowej i zarodnikowej, m.in.: sasanki łąkowej *Pulsatilla pratensis*, traganka piaskowego *Astragalus arenarius*, podkolana białego *Platanthera bifolia*, kruszczyka rdzawoczerwonego *Epipactis atrorubens*, tajeży jednostronnej *Goodyera repens*, nastroszka kędzierzawego *Uloa crispa*, szurpka ślicznego *Orthotrichum pulchellum*,
- d) zagrożonych wyginięciem gatunków grzybów wielkoowocnikowych, tj.: łyśniczki mitrowatozarodnikowej *Deconia phyllogena*, woszczyнки purpurowej *Ceriporia purpurea*, ławnika główkowatego *Dacrymyces capitatus*,
- e) urozmaiconego krajobrazu nadmorskiego z nieregularnie rozmieszczonymi wałami wydymowymi,

2) zagrożenie ekspansją czeremchy amerykańskiej *Padus serotina*,

3) zagrożenie zaniku płatów muraw na skutek wzrostu zacienienia oraz sukcesji roślinności borowej,

4) położenie rezerwatu w granicach obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019;

5) położenie rezerwatu w granicach otuliny Wolińskiego Parku Narodowego;

6) położenie rezerwatu w całości na gruntach należących do Skarbu Państwa, zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Międzyzdroje.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu zawiera załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Określenie działań ochronnych w rezerwacie z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji zawiera załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Opis granic części obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019 pokrywającej się z rezerwatem określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 7. Mapę części obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019 pokrywającej się z rezerwatem przyrody, przedstawia załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 8. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony części obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019, pokrywającej się z rezerwatem, przedstawia załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 9. Cele działań ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019, pokrywającej się z rezerwatem, zawiera załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 10. Działania ochronne dla części obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019, pokrywającej się z rezerwatem, określa załącznik nr 7 do zarządzenia.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Aleksandra Stodulna

Załącznik nr 1 do zarządzenia Regionalnego
Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia
29 grudnia 2022 r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych
Zagrożenia wewnętrzne istniejące		
1.	Występowanie z umiarkowaną ilościowością czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> .	Kontrola rezerwatu pod kątem występowania czeremchy amerykańskiej i jej usuwanie.
2.	Stopniowe ubożenie zbiorowiska boru bażynowego w podtypie gruszczykowym (zanikanie gatunków charakterystycznych i wyróżniających) i wzrost udziału gatunków typowych dla dojrzałych borów lub dla postaci przejściowych do <i>Betulo-Quercetum</i> (zmiany te mogą przyspieszać nie do końca rozpoznane czynniki o charakterze globalnym tj. ocieplanie się klimatu, zanieczyszczenie powietrza).	Brak możliwości przeciwdziałania zagrożeniu poza ewentualnym punktowym usuwaniem gatunków niepożądanych z podszytu lub podrostu (np. buka, świerka) w celu ochrony stanowisk cennych gatunków flory (np. <i>Goodyera repens</i> , <i>Pyrola sp.</i> , <i>Moneses uniflora</i> , <i>Chimaphila umbellata</i> , <i>Monotropa hypopitys</i>).
3.	Nadmierne zacienienie i niepożądane zmiany sukcesyjne w obrębie niewielkich ekosystemów murawowych z cennymi gatunkami flory naczyniowej.	Rozluźnienie zwarcia drzew, usuwanie ew. podrostu, podszytu oraz innych gatunków niepożądanych.
Zagrożenia wewnętrzne potencjalne		
4.	Zagrożenie pożarowe.	Utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) infrastruktury, w tym leśnych dróg przeciwpożarowych. Regularne kontrole terenu przez Straż Leśną w okresie zagrożenia pożarowego, tj. w okresie marzec-październik.
5.	Ekspansja czeremchy amerykańskiej.	Kontrola rezerwatu pod kątem występowania czeremchy amerykańskiej i jej usuwanie.
Zagrożenia zewnętrzne istniejące		
6.	Penetracja rezerwatu związana z jego zaśmiecaniem, zbiorem owoców runa leśnego wydeptywaniem i niszczeniem (zrywaniem) roślinności, płoszeniem zwierząt.	Prawidłowe oznakowanie granic rezerwatu oraz utrzymanie jego sprawności technicznej (konserwacja). Wzmoczona kontrola służb ochrony przyrody oraz zarządców terenu w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących w obiekcie.
Zagrożenia zewnętrzne potencjalne		
7.	Droga wojewódzka nr 102 w odległości 5,5 metra od południowej granicy rezerwatu. Próby wjazdu pojazdów na obszar rezerwatu.	Utrzymanie sprawności technicznej szlabanu ustawionego przy granicy rezerwatu.

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 29 grudnia 2022 r.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju,
zakresu i lokalizacji dla rezerwatu.

Lp.	Rodzaj działań	Zakres działań	Lokalizacja
1.	Ochrona czynna stanowisk gatunków murawowych: <i>Pulsatilla pratensis</i> , <i>Astragalus arenarius</i> .	Rozluźnianie zwarcia sosen (eliminacja części drzew z płatów) wraz usunięciem martwych konarów i gałęzi, punktowe odsłanianie gleby poprzez zdzieranie pokrywy mszystej oraz wojłoku gatunków niepożądanych (np. <i>Deschampsia flexuosa</i>) w obrębie stanowisk <i>Pulsatilla pratensis</i> , <i>Astragalus arenarius</i> . Zakres oraz częstotliwość zabiegów ustalić w trakcie działań monitoringowych (lp. 3, 4).	Wydzielenia leśne: 4c, b ¹ (oraz ew. inne odnalezione stanowiska gatunków)
2.	Kontrola rezerwatu pod kątem występowania czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> oraz jej eliminacja.	Kontrola/monitoring występowania i ewentualnej ekspansji czeremchy amerykańskiej. Założenie co najmniej 2 stałych transektów monitoringowych o wymiarach 200x20m w płatach o największym udziale czeremchy. Wg metodyki zaproponowanej przez eksperta i zaakceptowanej przez RDOŚ. Rozpoczęcie monitoringu w pierwszych 3 latach funkcjonowania planu. Częstotliwość - nie rzadziej niż 1 raz/3 lata. Sukcesywna eliminacja osobników czeremchy z zastosowaniem najbardziej efektywnych znanych metod, w okresie obowiązywania planu, z częstotliwością dostosowaną do potrzeb oraz wg wskazań monitoringu.	Obszar całego rezerwatu
3.	Monitoring stanu roślinności/siedlisk przyrodniczych na wyznaczonych co najmniej 9 transektach (8 w zbiorowiskach leśnych, 1 w zbiorowisku murawowym)	Realizacja monitoringu zgodnie z metodyką GIOŚ - w przypadku siedlisk leśnych dla siedliska 2180, w przypadku muraw dla siedliska 6120 (możliwa modyfikacja ekspercka metodyk). Minimalna liczba transektów w poszczególnych typach zbiorowisk/ekosystemów w rezerwacie: 2 – bory bażynowe, 2 - pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy, 2 – postaci przejściowe między borem bażynowym a pomorskim kwaśnym lasem brzoźowo-dębowym, 2 - leśne zbiorowiska degeneracyjne ze znacznym udziałem buka w drugim piętrze, 1 – zbiorowisko murawowe. Częstotliwość - co najmniej 4 krotnie (co 3-5 lat) w okresie obowiązywania planu.	Obszar całego rezerwatu
4.	Monitoring flory w obrębie wybranych obszarów w rezerwacie (dot. m.in.: <i>Goodyera repens</i> , <i>Pyrola sp.</i> , <i>Moneses uniflora</i> , <i>Chimaphila umbellata</i> , <i>Monotropa hypopitys</i> , <i>Platanthera bifolia</i> , <i>Epipactis atrorubens</i> , <i>Pulsatilla pratensis</i> , <i>Astragalus arenarius</i> ,	Wyszukiwanie oraz ocena stanu populacji (z założeniem kart monitoringu) dla wybranych najcenniejszych gatunków flory. Zaplanowanie optymalnych metod ochrony i ich realizacja w zależności od potrzeb ochrony wybranych gatunków. Realizacja monitoringu zgodnie z metodyką ekspercką (obligatoryjnie ocena stanu populacji oraz siedliska). Częstotliwość - co najmniej 4	Obszar całego rezerwatu

¹ Według Planu urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Międzyzdroje na lata 2016 – 2025;

Lp.	Rodzaj działań	Zakres działań	Lokalizacja
	<i>Lycopodium annotinum</i> . Podejmowanie adekwatnych działań ochrony gatunków wskazanych podczas monitoringu.	krotnie (co 3-5 lat) w okresie obowiązywania planu (optymalnie równocześnie z prowadzonym monitoringiem siedlisk).	
5.	Utrzymanie czystości	Zbiórka śmieci z miejsc ich nagromadzenia oraz wywóz poza obszar rezerwatu – w terminach i z częstotliwością zależną od potrzeb.	Obszar całego rezerwatu
6.	Kontrole w rezerwacie.	Regularne kontrole pracowników Lasów Państwowych/służb ochrony przyrody obszaru rezerwatu.	Obszar całego rezerwatu
7.	Oznakowanie rezerwatu	Konserwacja lub wymiana tablic urzędowych i regulaminowych postawionych przy granicy rezerwatu (według potrzeb).	Granice rezerwatu

Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 29 grudnia 2022 r.

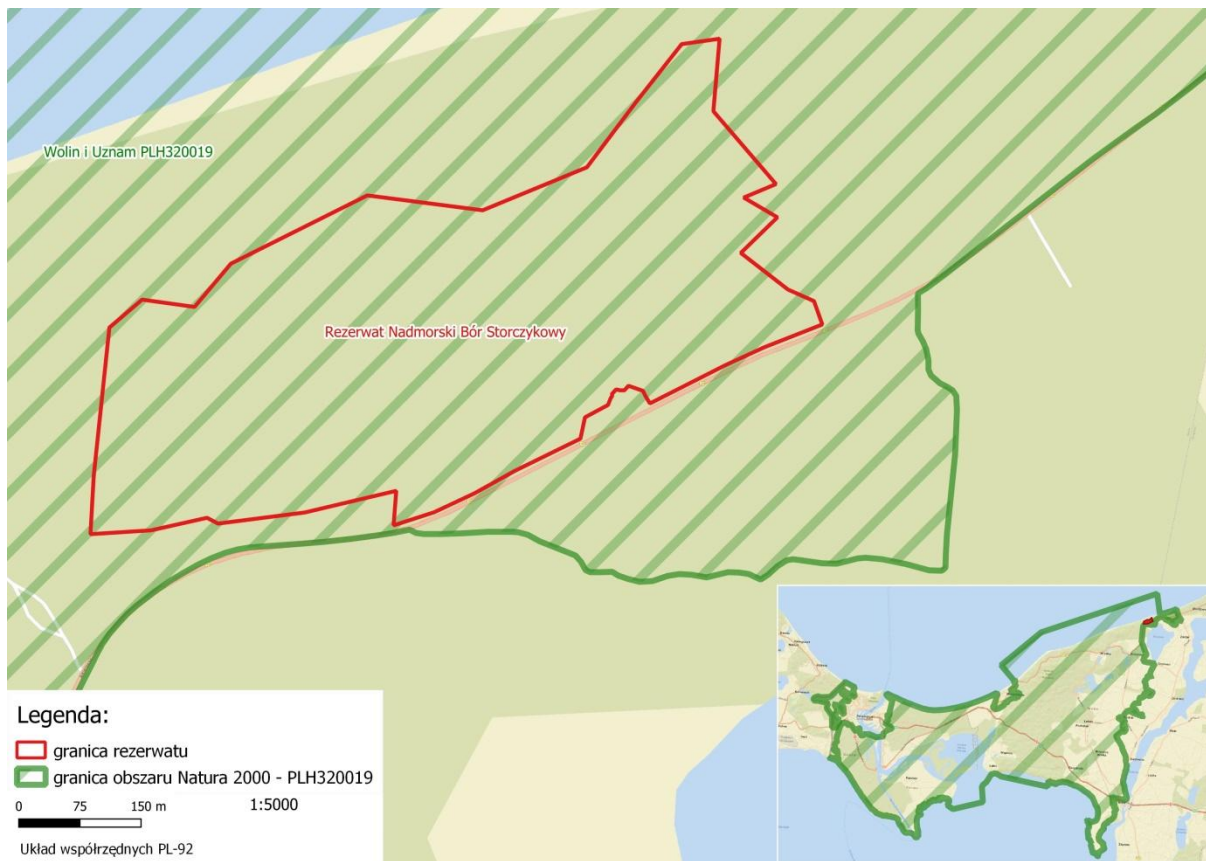
Opis granicy części obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019 pokrywającej się z rezerwatem w formie wykazu współrzędnych punktów załamania granicy w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992².

Lp.	X	Y	Lp.	X	Y
1	689 972,28	214 476,06	29	689 570,22	214 046,33
2	689 948,06	214 517,42	30	689 612,48	214 049,59
3	689 904,34	214 472,52	31	689 612,01	214 047,59
4	689 859,43	214 530,42	32	689 595,50	213 977,85
5	689 845,25	214 562,33	33	689 593,20	213 968,12
6	689 816,58	214 572,53	34	689 585,88	213 937,22
7	689 788,61	214 501,35	35	689 572,29	213 830,87
8	689 766,49	214 453,21	36	689 579,38	213 817,28
9	689 744,73	214 410,30	37	689 564,01	213 748,74
10	689 742,11	214 405,12	38	689 559,32	213 674,25
11	689 719,70	214 360,94	39	689 631,02	213 678,30
12	689 728,36	214 355,70	40	689 631,07	213 678,30
13	689 735,14	214 352,47	41	689 812,79	213 697,49
14	689 741,36	214 334,56	42	689 847,08	213 737,58
15	689 735,74	214 329,56	43	689 838,13	213 801,98
16	689 735,82	214 324,29	44	689 891,20	213 846,60
17	689 736,90	214 319,42	45	689 974,94	214 014,02
18	689 730,75	214 313,88	46	689 966,84	214 076,90
19	689 729,78	214 314,94	47	689 956,67	214 155,66
20	689 729,74	214 314,99	48	690 009,42	214 283,59
21	689 725,37	214 312,43	49	690 089,05	214 343,57
22	689 717,84	214 309,56	50	690 160,58	214 399,95
23	689 702,62	214 281,24	51	690 167,17	214 446,47
24	689 676,44	214 275,66	52	690 078,22	214 438,85
25	689 636,90	214 194,98	53	690 032,93	214 477,77
26	689 609,31	214 145,40	54	689 988,83	214 515,65
27	689 586,13	214 095,96	55	689 988,22	214 514,20
28	689 570,41	214 047,26	56	689 972,28	214 476,06

² Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 i 1641 oraz z 2022 r. poz. 1846 i 2185).

Załącznik nr 4 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 29 grudnia 2022 r.

Mapa części obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019 pokrywającej się z rezerwatem.

Załącznik nr 5 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 29 grudnia 2022 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony dla części obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019 pokrywającej się z rezerwatem.

Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
	Istniejące	Potencjalne	
2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich	G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych		Presja turystyczna – nielegalne penetrowanie i zaśmiecanie terenu rezerwatu przez ludzi.
	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)		Stopniowe ubożenie zbiorowiska boru bażynowego w podtypie gruszyckowym (zanikanie gatunków charakterystycznych i wyróżniających) i wzrost udziału gatunków typowych dla dojrzałych borów <i>Leucobryo-Pinetum</i> lub dla postaci przejściowych do <i>Betulo-Quercetum</i> (zmiany te mogą przyspieszać nie do końca rozpoznane czynniki o charakterze globalnym tj. ocieplanie się klimatu, zanieczyszczenie powietrza).
	I01 Obce gatunki inwazyjne		Umiarkowanie liczna czeremcha amerykańska <i>Padus serotina</i> .
		I01 Obce gatunki inwazyjne	Ekspansja czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> .

Załącznik nr 6 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 29 grudnia 2022 r.

Cele działań ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019 pokrywającej się z rezerwatem.

Przedmiot ochrony	Wskaźnik	Cel działań ochronnych
2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 18 ha siedliska.
	Gatunki charakterystyczne	<p>Występowanie całego spektrum gatunków charakterystycznych/wskaźnikowych runa dla każdego z podtypów siedliska (dla <i>Empetro nigri-Pinetum</i> występowanie przynajmniej jednego z następujących taksonów: <i>Emperum nigrum</i>, <i>Goodyera repens</i>, <i>Moneses uniflora</i>, <i>Linnaea borealis</i>, <i>Listera cordata</i>, <i>Carex arenaria</i>, <i>Orthilia secunda</i>, <i>Chimaphila umbellata</i>, <i>Pyrola media</i>, <i>Pyrola chlorantha</i>; dla <i>Betulo-Quercetum</i> oraz dla <i>Fago-Quercetum</i> kompozycji florystycznej w zależności od wariantów wilgotnościowych i troficznych z udziałem następujących taksonów: <i>Lonicera periclymenum</i>, <i>Molinia caerulea</i>, <i>Pteridium aquilinum</i>, <i>Stellaria holostaea</i>, <i>Lonicera xylosteum</i>, <i>Luzula pilosa</i>, <i>Lathyrus montanus</i>.</p> <p>Drzewostan boru bażynowego buduje sosna pospolita, w obrębie pozostałych podtypów dominują rodzime gatunki dębów, brzoź, buk, osika, z dopuszczalnym podwyższonym udziałem sosny w płatach najuboższych i przejściowych. Bujny podszyt i podrost tworzą ponadto: jarzab pospolity, kruszyna, leszczyna, czeremcha zwyczajna, porzeczką czerwoną, porzeczką alpejską, jesion, gatunki rodzime budujące drzewostan (FV).</p> <p>Utrzymanie wskaźnika na poziomie FV nie jest pewne z uwagi na zachodzące, naturalne przemiany (widoczne ubożenie jakościowe borów bażynowych).</p>
	Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	Utrzymanie oceny FV. W każdej warstwie zbiorowiska dominują gatunki właściwe dla siedliska. W <i>Betulo-Quercetum</i> oraz w postaciach przejściowych En-P/B-Q dopuszczalny podwyższony udział sosny przy typowym wykształceniu runa i podszytu (FV).
	Obce gatunki inwazyjne w podszytce i runie	Utrzymanie oceny U1. Występowanie obcych gatunków inwazyjnych (np. czeremcha amerykańska), na poziomie co najwyżej pojedynczych egzemplarzy niewskazujących na ekspansję (U1).
	Struktura wiekowa	Osiągnięcie oceny FV. Udział drzew starych > 100 lat >10% (FV).
	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie płatów siedliska bez gatunków obcych ekologicznie. Obecne co najwyżej pojedyncze egzemplarze nie wskazujące na ekspansję (FV).
	Gatunki obce geograficznie w drzewostanie i podroście	Utrzymanie płatów siedliska bez gatunków obcych geograficznie. Obecne co najwyżej pojedyncze egzemplarze nie wskazujące na ekspansję (FV).
	Martwe drewno (łącznie zasoby)	Osiągnięcie zasobów na poziomie co najmniej 5m ³ /ha (FV).
	Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny U1. Występuje ale pojedynczo (U1).
Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna.	Utrzymanie oceny FV. Brak znaczących śladów zniszczenia runa i gleby (FV).	

Załącznik nr 7 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 29 grudnia 2022 r.

Określenie działań ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Wolin i Uznam PLH320019, pokrywającej się z rezerwatem, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów wdrażania.

Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	Działanie ochronne ³	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich.	<p>Kontrola/monitoring występowania i ewentualnej ekspansji czeremchy amerykańskiej. Założenie co najmniej 2 stałych transektów monitoringowych o wymiarach 200x20m w płatach o największym udziale czeremchy. Wg metodyki zaproponowanej przez eksperta i zaakceptowanej przez RDOŚ. Rozpoczęcie monitoringu w pierwszych 3 latach funkcjonowania planu. Częstotliwość - nie rzadziej niż 1 raz/3 lata.</p> <p>Sukcesywna eliminacja osobników czeremchy z zastosowaniem najbardziej efektywnych znanych metod, w okresie obowiązywania planu, z częstotliwością dostosowaną do potrzeb oraz wg wskazań monitoringu.</p>	Płaty siedliska przyrodniczego (całe wydzielania: 3c, f, 4c, części wydzieleni: 2 f, 3a, b, d, 4b)	RDOŚ w Szczecinie
	<p>Monitoring stanu siedliska zgodnie z metodyką GIOŚ (możliwa modyfikacja ekspercka metodyk).</p> <p>Minimalna liczba transektów w poszczególnych typach zbiorowisk/ekosystemów w rezerwacie:</p> <p>2 – bory bażynowe, 2 - pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy, 2 – postacie przejściowe między borem bażynowym a pomorskim kwaśnym lasem brzoźowo-dębowym, Częstotliwość - co najmniej 4 krotnie (co 3-5 lat) w okresie obowiązywania planu.</p>	Płaty siedliska przyrodniczego (całe wydzielania: 3c, f, 4c, części wydzieleni: 2 f, 3a, b, d, 4b)	

³ Działania tożsame ze wskazaniami załącznika nr 2 (dedykowane siedlisku 2180).